

VOJSKA

Peter Lovšin

22. marec 2022 19:47

↻ 23. marec 2022 10:16

Predviden čas branja: 5 min

Sindikati v nove tožbe, ministrstvo v razmislek

Prelomna sodba vrhovnega sodišča o dodatku za pripravljenost, ki vojakom pripada v času straže, utegne obrambno ministrstvo stati desetine milijonov evrov. V Sindikatu vojakov Slovenije zbirajo podatke za nove tožbe, na obrambnem ministrstvu pa se usklajujejo z državnim odvetništvom.

Fotografije 1/2

Vojak, ki je uspel na vrhovnem sodišču, je zahteval plačilo pripravljenosti za 17 mesecev. Dejanski znesek, ki ga bo na podlagi uspešne tožbe prejel na račun, znaša okoli 4000 evrov. (Foto: Bojan Velikonja)

Vrhovno sodišče je v tožbi pripadnika Slovenske vojske za plačilo plače za čas pripravljenosti med stražo sprejelo pomembno odločitev, da je treba ves čas vojakove pripravljenosti, ki jo opravi na delovnem mestu ali na lokaciji, šteti v njegov delovni čas. Zato mu ne pripada samo dodatek za pripravljenost v višini 20 ali 50 odstotkov osnovne plače, temveč 100-odstotno plačilo časa na straži.

Vojaku, ki se je prek Sindikata vojakov Slovenije odločil za tožbo, je vojska v času straže štela v delovni čas osem ur, za preostali čas na delovnem mestu pa je dobil dodatek za stalno pripravljenost v višini 20 odstotkov plače. Med pripravljenostjo razen izjemoma ni opravljal dela, je pa moral biti ves čas prisoten in ni smel oditi domov.

Precedenčna sodba

Vrhovno sodišče se je pred končno odločitvijo obrnilo na Sodišče EU in ga zaprosilo za tolmačenje evropske direktive o organizaciji delovnega časa iz leta 2003, na koncu pa odločilo, da vojaku pripada 100-odstotno nadomestilo. »Vrhovno sodišče je čas tožnikove pripravljenosti v obdobjih straže štelo v delovni čas. Ker naša zakonodaja v takšnem primeru ne ureja plačila, je tožniku prisodilo plačilo za delo v višini 100 odstotkov osnovne plače oziroma razliko med 100-odstotno plačo in 20-odstotnim prejemkom. Višje razlike do plače za nadurno delo mu ni prisodilo, saj ni šlo za nobenega od primerov, v katerih je mogoče odrediti nadurno delo,« so pojasnili na vrhovnem sodišču, kjer so odločitev v senatu petih vrhovnih sodnikov sprejeli soglasno.

Sodba vrhovnega sodišča je pomembna, saj se bodo na njo opirala sodišča na nižjih stopnjah. Tako lahko do nadaljnega vojaki, ki se bodo odločili za tožbo, računajo na uspeh in izplačilo razlike. Vojak, ki je uspel na vrhovnem sodišču, je zahteval plačilo pripravljenosti za 17 mesecev. Sodišče mu je dosodilo 3891,69 evrov bruto, znesku pa je treba še odbiti prispevke, vendar tudi dodati zamudne obresti. Tako je dejanski znesek, ki ga bo na podlagi uspešne tožbe prejel na račun, okoli 4000 evrov. Glede na to, da bodo vojaki, ki so bili prikrajšani za razliko do 100-odstotnega plačila za čas pripravljenosti na delovnem mestu, lahko tožili za obdobje preteklih petih let, se utegne vsota vseh odškodnin, ki jih bo morala poplačati država, meriti v desetinah milijonov evrov. Odškodnine bi bile lahko še višje, če ne bi vojakom spomladi 2017 plačila pripravljenosti na delovnem mestu ali določeni lokaciji z 20 odstotkov osnovne plače v kolektivni pogodbi dvignili na 50 odstotkov.

Na vprašanje, kaj bodo številne tožbe, ki bodo zagotovo sledile, pomenile za vojaški proračun, na obrambnem ministrstvu še ne vedo. S podatkom o odrejenih urah pripravljenosti na delovnem mestu ali določeni lokaciji sicer razpolagajo, vendar gre pri tem za vse vrste odrejene pripravljenosti, ne le za tiste na račun straže, o kakršni je odločalo vrhovno sodišče. »Ker specifikacije odrejenih ur pripravljenosti samo za naloge, opravljene na straži, ne vodimo ločeno, vam odgovora glede ocene zaenkrat ne moremo podati,« pojasnjujejo na ministrstvu in poudarjajo, da v tem trenutku še ne morejo govoriti o posledicah za celoten sistem, saj je vrhovno sodišče odločilo v individualni sodbi. Kljub temu pa z državnim odvetništvom že »potekajo usklajevanja glede sistemske obravnave navedene tematike«.

Obetajo se nove tožbe

V sindikatu so sodbo vrhovnega sodišča pozdravili in svojim članom že ponudili obrazec, s katerim lahko vojaki pridobijo svoje plačilne liste za zadnjih pet let. Na pretirano kooperativnost

obrambnega ministrstva namreč ne računajo: »Z ministrstva za obrambo po prelomni sodbi nismo prejeli niti klica,« pravi predsednik Sindikata vojakov Slovenije **Gvido Novak** in dodaja, da je v enem tednu že okoli 200 vojakov vložilo zahtevo za svoje plačilne liste za zadnjih pet let. Izračun dveh vojakov, ki sta svoje plačilne liste skrbno hranila, pa kaže, da se jima je v petih letih nabralo za približno deset plač razlike med dodatkom, ki ga je določilo vrhovno sodišče, in dodatkom, ki ga je izplačevalo obrambno ministrstvo.

Glede na sodbo vrhovnega sodišča se za nameček utegne zgoditi, da vojaki v tožbah ne bodo zahtevali 100-odstotnega plačila zgolj za čas pripravljenosti na delovnem mestu ali lokaciji v času straže. Vsebinsko je mogoče sodbo aplicirati tudi na plačilo pripravljenosti, ki vojakom pripada v času operativnih vaj ali denimo pri varovanju meje. Zdaj vojska na jug Slovenije pošilja vojake za pet dni. Za čas, ko so na terenu, dobijo polno plačilo, za preostanek pa dodatek za pripravljenost, ki je vsebinsko identičen dodatku za pripravljenost na straži.

vojska

plače

dodatek za pripravljenost

sindikar

vrhovno sodišče

Gvido Novak

